

Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (szósta izba)

z dnia 15 lipca 2015 r. *

Konkurencja — Porozumienia, decyzje i uzgodnione praktyki — Europejski rynek stali sprężającej —
Ustalanie kwot i cen, podział rynku i wymiana szczególnie chronionych informacji handlowych —
Decyzja stwierdzająca naruszenie art. 101 TFUE — Pułap wynoszący 10% obrotu — Obrót właściwy —
Współpraca w toku postępowania administracyjnego — Wytyczne w sprawie metody ustalania
grzywien z 2006 r.

W sprawie T-391/10

Nedri Spanstaal BV, z siedzibą w Venlo (Niderlandy), reprezentowana początkowo przez adwokatów
M. Slotbooma i B. Haan, a następnie przez M. Slotbooma,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisji Europejskiej, reprezentowanej przez P. Van Nuffela, S. Noë i V. Bottkę, działających
w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

mającej za przedmiot żądanie stwierdzenia nieważności decyzji Komisji z dnia 30 czerwca 2010 r.
C(2010) 4387 wersja ostateczna dotyczącej postępowania na podstawie art. 101 TFUE oraz art. 53
porozumienia EOG (sprawa COMP/38.344 – Stal sprężająca), zmienionej decyzją Komisji
C(2010) 6676 wersja ostateczna z dnia 30 września 2010 r. oraz decyzją Komisji C(2011) 2269 wersja
ostateczna z dnia 4 kwietnia 2011 r.,

SĄD (szósta izba),

w składzie: S. Frimodt Nielsen (sprawozdawca), prezes, F. Dehousse i A.M. Collins, sędziowie,

sekretarz: J. Plingers, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 27 czerwca 2014 r.,

wydaje następujący

* Język postępowania: niderlandzki.

Wyrok

Przedmiot sporu

- 1 Niniejsza skarga została wniesiona przeciwko decyzji Komisji z dnia 30 czerwca 2010 r. C(2010) 4387 wersja ostateczna dotyczącej postępowania na podstawie art. 101 TFUE oraz art. 53 porozumienia EOG (sprawa COMP/38.344 – Stal sprężająca) (zwanej dalej „decyzją początkową”), nakładającej na dostawców stali sprężającej, którzy brali udział w operacjach ustalania kwot, podziału klientów, ustalania cen i wymiany szczególnie chronionych informacji handlowych o cenach, wielkości sprzedaży oraz klientach na poziomach europejskim, regionalnym i krajowym, kary za uczestnictwo w kartelu.
- 2 Komisja Europejska skierowała tę decyzję początkową do spółek:
 - ArcelorMittal SA,
 - ArcelorMittal Wire France SA,
 - ArcelorMittal Fontaine SA,
 - ArcelorMittal Verderio Srl,
 - Emesa-Trefilería, SA (zwanej dalej „Emesą”),
 - Industrias Galycas SA (zwanej dalej „Galycasem”),
 - ArcelorMittal, España SA,
 - Trenzas y Cables de Acero PSC SL (zwanej dalej „Tycsą”),
 - Trefilerías Quijano SA (zwanej dalej „TQ”),
 - Moreda-Riviere Trefilerías SA (zwanej dalej „MRT”),
 - Global Steel Wire, SA (zwanej dalej „GSW”),
 - Socitrel – Sociedade Industrial de Trefilaria, SA (zwanej dalej „Socitrelem”),
 - Sociedade de Controle de Participações Financeiras, SA (zwanej dalej „Companhia Previdente”),
 - voestalpine Austria Draht GmbH (zwanej dalej „spółką Austria Draht”),
 - voestalpine AG,
 - Fapricela Indústria de Trefilaria SA (zwanej dalej „Fapricelą”),
 - Proderac – Productos Derivados del Acero SA (zwanej dalej „Proderakiem”),
 - Westfälische Drahtindustrie GmbH (zwanej dalej „WDI”),
 - Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG (zwanej dalej „WDV”),
 - Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. KG (zwanej dalej „Pampusem”),

- Nedri Spanstaal BV (zwanej dalej „Nedri” lub „spółką Nedri”), czyli skarżące,
 - Hit Groep BV,
 - DWK Drahtwerk Köln GmbH, Saarstahl AG (zwanych dalej łącznie „DWK”),
 - Ovako Hjulbro AB,
 - Ovako Dalwire Oy AB,
 - Ovako Bright Bar AB,
 - Rautaruukki Oyj,
 - Italcables SpA (zwanej dalej „ITC”),
 - Antonini SpA,
 - Redaelli Tecna SpA (zwanej dalej „Redaellim” bądź „spółką Redaelli”),
 - CB Trafilati Acciai SpA (zwanej dalej „CB”),
 - ITAS – Industria Trafilieri Applicazioni Speciali SpA (zwanej dalej „Itasem”),
 - Siderurgica Latina Martin SpA (zwanej dalej „SLM”),
 - Ori Martin SA,
 - Emme Holding SpA (dawniej oraz obecnie występującej pod nazwą Trafilieri Meridionali SpA, zwaną dalej „Trame”).
- 3 Komisja dwukrotnie zmieniała tę decyzję początkową.
- 4 Najpierw w dniu 30 września 2010 r. Komisja wydała decyzję C(2010) 6676 wersja ostateczna zmieniającą decyzję początkową (zwaną dalej „pierwszą decyzją zmieniającą”). Pierwsza decyzja zmieniająca skutkowała w istocie obniżeniem kwoty grzywny nałożonej na następujące spółki: ArcelorMittal Verderio, ArcelorMittal Fontaine i ArcelorMittal Wire France, ArcelorMittal España, WDI oraz WDV.
- 5 Pierwsza decyzja zmieniająca została skierowana do wszystkich adresatów decyzji początkowej.
- 6 Następnie w dniu 4 kwietnia 2011 r. Komisja wydała decyzję C(2011) 2269 wersja ostateczna zmieniającą decyzję początkową (zwaną dalej „drugą decyzją zmieniającą”). Druga decyzja zmieniająca skutkowała w istocie w szczególności obniżeniem kwoty grzywny nałożonej na następujące spółki: z jednej strony ArcelorMittal, ArcelorMittal Verderio, ArcelorMittal Fontaine i ArcelorMittal Wire France, a z drugiej strony SLM i Ori Martin. Druga decyzja zmieniająca skierowana została jedynie do tych spółek.
- 7 Wszystkim spółkom, które wniosły skargę na decyzję początkową, podano z inicjatywy Sądu do wiadomości drugą decyzję zmieniającą.
- 8 Sąd skierował do spółki Nedri pytanie w przedmiocie ewentualnych konsekwencji zmian decyzji początkowej dla treści podniesionej przez tę spółkę argumentacji; spółka ta miała następnie możliwość dostosowania swych zarzutów i żądań celem uwzględnienia tych ewentualnych konsekwencji.

- 9 Decyzja początkowa w wersji po zmianach wprowadzonych pierwszą i drugą decyzją zmieniającą stanowi zatem, dla celów niniejszej skargi, „zaskarżoną decyzję”.
- 10 Przeciwno decyzji początkowej, pierwszej decyzji zmieniającej, drugiej decyzji zmieniającej oraz pismom skierowanych przez Komisję w odpowiedzi na podniesione przez niektórych adresatów decyzji początkowej żądania przeprowadzenia ponownej oceny ich zdolności płatniczej skierowanych zostało w sumie 28 skarg (sprawy: T-385/10, ArcelorMittal Wire France i in./Komisja; T-388/10, Productos Derivados del Acero/Komisja; T-389/10, SLM/Komisja; T-391/10, Nedri Spanstaal/Komisja; T-393/10, Westfälische Drahtindustrie i in./Komisja; T-398/10, Fapricela/Komisja; T-399/10, ArcelorMittal España/Komisja; T-406/10, Emesa-Trefilería i Industrias Galycas/Komisja; T-413/10, Socitrel/Komisja; T-414/10, Companhia Previdente/Komisja; T-418/10, voestalpine i voestalpine Wire Rod Austria/Komisja; T-419/10, Ori Martin/Komisja; T-422/10, Trafilerie Meridionali/Komisja; T-423/10, Redaelli Tecna/Komisja; T-426/10, Moreda-Riviere Trefilerías/Komisja; T-427/10, Trefilerías Quijano/Komisja; T-428/10, Trenzas y Cables de Acero/Komisja; T-429/10, Global Steel Wire/Komisja; T-436/10, Hit Groep/Komisja; T-575/10, Moreda-Riviere Trefilerías/Komisja; T-576/10, Trefilerías Quijano/Komisja; T-577/10, Trenzas y Cables de Acero/Komisja; T-578/10, Global Steel Wire/Komisja; T-438/12, Global Steel Wire/Komisja; T-439/12, Trefilerías Quijano/Komisja; T-440/12, Moreda-Riviere Trefilerías/Komisja; T-441/12, Trenzas y Cables de Acero/Komisja; T-409/13, Companhia Previdente i Socitrel/Komisja).

Okoliczności powstania sporu

Sektor będący przedmiotem postępowania

Produkt

- 11 Kartel, w którym uczestnictwo zostało ukarane przez Komisję, dotyczył stali sprężającej. Wyrażenie to obejmuje pręty stalowe oraz splotki z walcówki, a w szczególności, po pierwsze, stal do strunobetonu, która jest używana do budowy balkonów, pali fundamentowych czy też rur, oraz, po drugie, stal do kablobetonu, która jest z kolei wykorzystywana w budownictwie przemysłowym i podziemnym oraz przy budowie mostów (motyw 2 zaskarżonej decyzji).
- 12 Wachlarz produktów ze stali sprężającej obejmuje różne rodzaje prętów czy też przewodów jednosplotowych (przykładowo pręty gładkie, błyszczące czy też galwanizowane, wyciskane czy też żyłkowane), a także szereg rodzajów splotek (przykładowo splotki błyszczące, wyciskane, pokryte polietylenem czy też metaliczne). Splotki ze stali sprężającej są trzy- lub siedmiosplotowe. Stal sprężająca sprzedawana jest w postaci produktów o różnych średnicach. Komisja nie wzięła jednak pod uwagę splotek specjalnych, czyli galwanizowanych czy też powlekanych smarem, a także wykorzystywanych przy budowie mostów cięgien, czyli galwanizowanych splotek powlekanych czy też prętów galwanizowanych (motywy 3 i 4 zaskarżonej decyzji).
- 13 W zaskarżonej decyzji wskazano również, że w wielu krajach wymagane jest wydanie przez władze krajowe zatwierdzenia technicznego dla danych produktów. Wydanie takiego certyfikatu trwa zazwyczaj około sześciu miesięcy (motyw 5 zaskarżonej decyzji).

Strona ofertowa

- 14 Zgodnie z zaskarżoną decyzją uczestnicy kartelu kontrolowali łącznie około 80% sprzedaży w Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG). Na większości rynków krajowych obok grupy największych producentów występuje również kilku wytwórców lokalnych. Większość z tych największych producentów należy do grup metalurgicznych wytwarzających również walcówkę, czyli

służący do wytwarzania stali sprężającej surowiec stanowiący główny element kosztów jego wytwarzania. Podczas gdy przedsiębiorstwa niezintegrowane musiały dokonywać swych zakupów surowcowych na rynku, przedsiębiorstwa zintegrowane zaopatrywały się co do zasady w surowce w ramach grupy. Przez cały okres trwania kartelu stwierdzonego w zaskarżonej decyzji objęty nim sektor przemysłu zgłaszał znaczne i trwałe nadwyżki mocy produkcyjnych stali sprężającej (motywy 98 i 99 zaskarżonej decyzji).

- 15 W 2001 r. wartość sprzedaży stali sprężającej w ramach EOG wynosiła około 365 mln EUR przy łącznej wielkości sprzedaży wynoszącej w tym samym roku prawie 600 000 t. Na sprzedaż tę składały się w 20–25% pręty ze stali sprężającej, a w 75–80% splotki ze stali sprężającej, chociaż te średnie wartości różniły się nieco w poszczególnych krajach. Największym zużyciem stali sprężającej cechowały się Włochy (około 28% sprzedaży SS w ramach EOG). Dużymi konsumentami stali sprężającej były również Hiszpania (16%), a także Niderlandy, Francja, Niemcy i Portugalia (8–10% w przypadku każdego z tych krajów) (motyw 100 zaskarżonej decyzji).

Strona popytowa

- 16 Zgodnie z zaskarżoną decyzją popyt na stal sprężającą był bardzo niejednorodny. Wytwórcy prefabrykowanych materiałów budowlanych oraz specjalistyczne przedsiębiorstwa budowlane wykorzystywały stal sprężającą przykładowo w konstrukcjach stabilizujących budynki lub mosty. Do nabywców stali sprężającej należała niewielka grupa dużych klientów, takich jak przykładowo Addtek International Oy AB (zwana dalej „Addtekiem”), przekształcona następnie w Consolis Oy AB, która reprezentowała 5–10% zużycia stali sprężającej w ramach Unii Europejskiej, oraz szereg mniejszych klientów (motywy 101 i 102 zaskarżonej decyzji).
- 17 Stosowane w różnych krajach członkowskich praktyki handlowe były również zróżnicowane. Producenci stali sprężającej zawierali ze swymi klientami półroczne lub roczne umowy ramowe. W zależności od popytu klienci ci zamawiali w określonym umownie zakresie ilościowym po określonej umownie cenie wyrażone w tonach ilości poszczególnych produktów. Okres obowiązywania tych umów był systematycznie przedłużany w ramach kolejnych przeprowadzanych negocjacji (motyw 103 zaskarżonej decyzji).

Wymiana handlowa w ramach Unii i EOG

- 18 Zgodnie z przedstawionym w zaskarżonej decyzji stanem faktycznym wielkość sprzedaży w okresie istnienia kartelu świadczy o tym, że wymiana handlowa między państwami członkowskimi Unii była intensywna. Stal sprężająca była wytwarzana i sprzedawana w całym EOG, w tym również w Norwegii (motyw 104 zaskarżonej decyzji).

Nedri i jej spółka dominująca Hit Groep

- 19 Spółka Nedri jest wytwórcą stali sprężającej.
- 20 W latach 1969–1994 spółka Nedri była pośrednio lub bezpośrednio kontrolowana przez Hoogovens Groep BV. Od dnia 1 maja 1987 r. do dnia 28 lutego 1994 r. kontrola ta była sprawowana za pośrednictwem spółki Hoogovens Industriële Toeleveringsbedrijf BV, która posiadała 100% akcji spółki Nedri.
- 21 W dniu 28 lutego 1994 r. Hoogovens Groep BV sprzedała tę spółkę, a także jej całkowicie zależną spółkę Nedri, trzem przedsiębiorstwom. Nazwa spółki Hoogovens Industriële Toeleveringsbedrijf BV została następnie zmieniona na Hit Groep BV, przy czym podmiot ten nadal posiadał 100% akcji spółki Nedri.

- 22 W okresie pomiędzy 1 maja 1994 r. a 31 grudnia 1997 r. Nedri była całkowicie zależną spółką Nedri Draht Beteiligungs GmbH, która z kolei była w 70% kontrolowana przez Hit Groep, a w 30% przez Thyssen Draht AG.
- 23 W okresie pomiędzy 1 stycznia 1998 r. a 17 stycznia 2002 r. Hit Groep ponownie posiadała 100% akcji spółki Nedri.
- 24 W dniu 17 stycznia 2002 r. spółka Nedri została sprzedana Vadeho III BV.
- 25 Jeszcze przed upływem miesiąca, w dniu 15 lutego 2002 r., Vadeho III sprzedała 95% swych udziałów w kapitale spółki Nedri prywatnym inwestorom, pozostawiając pozostałych 5% w rękach członków zarządu tej spółki. W drodze zawartej w dniu 6 maja 2003 r. umowy spółka Nedri przejęła prowadzoną przez WDI działalność w zakresie dotyczącym stali sprężającej. Od dnia 14 maja 2003 r. WDI posiada 30% udziału w kapitale spółki Nedri, zaś od dnia 20 listopada 2006 r. Ovako Holdings BV, sama w 100% kontrolowana przez Pampus Stahlbeteiligungs GmbH, posiada pozostałych 70% kapitału spółki Nedri.
- 26 Obrót osiągnięty przez Nedri w zakresie sprzedaży stali sprężającej w EOG wyniósł w 2001 r. 31 641 636 EUR. Jej skonsolidowane obroty światowe wyniosły w 2009 r. 67 420 000 EUR.

Postępowanie administracyjne

- 27 W dniu 9 stycznia 2002 r. Bundeskartellamt (niemiecki organ właściwy ds. ochrony konkurencji) przekazał Komisji dokumenty dotyczące zawisłej przed lokalnym sądem pracy sprawy dotyczącej zwolnienia byłego pracownika WDI. Pracownik ten twierdził, że uczestniczył w dotyczącym stali sprężającej naruszeniu art. 101 TFUE. W tym właśnie kontekście ujawnił on nazwy uczestniczących w tym kartelu przedsiębiorstw oraz dostarczył pierwszych informacji w przedmiocie tego naruszenia (motyw 105 zaskarżonej decyzji).

Pierwszy wniosek o złagodzenie sankcji oraz przyznane DWK zwolnienie z grzywny

- 28 W dniu 18 czerwca 2002 r. DWK przedstawiła Komisji nieformalne pismo w przedmiocie dotyczącego stali sprężającej naruszenia art. 101 TFUE, w którym uczestniczył szereg przedsiębiorstw, w tym między innymi ta spółka. W tym kontekście DWK wyjaśniła, że spodziewa się ona skorzystać z uregulowań zawartych w komunikacie Komisji z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie zwolnienia z grzywnien oraz zmniejszania grzywnien w przypadkach karteli (Dz.U. C 45, s. 3, zwanego dalej „komunikatem w sprawie współpracy”) (motyw 106 zaskarżonej decyzji).
- 29 W dniu 3 lipca 2002 r. przedstawiciele DWK spotkali się z Komisją celem przedyskutowania kwestii współpracy. W dniu 19 lipca 2002 r. Komisja przyznała DWK na podstawie pkt 8 lit. b) komunikatu o współpracy warunkowe zwolnienie z grzywny ze względu na to, że spółka ta była pierwszym przedsiębiorstwem, które dostarczyło jej dowodów umożliwiających stwierdzenie naruszenia art. 101 TFUE dotyczącego kartelu, jaki miał zostać zawiązany pomiędzy wytwórcami stali sprężającej z całego obszaru Unii (motyw 107 zaskarżonej decyzji).

Kontrole i żądania udzielenia informacji

- 30 W dniach 19 i 20 września 2002 r. Komisja przeprowadziła zgodnie z art. 14 ust. 2 lub 3 rozporządzenia Rady nr 17 z dnia 6 lutego 1962 r., pierwszego rozporządzenia wprowadzającego w życie art. [101 TFUE] i [102 TFUE] (Dz.U. 1962, 13, s. 204), kontrole w lokalach należących w szczególności do spółek WDI, DWK, Tycsa, Nedri, ITC, Redaelli, Itas, SLM i Edilsider (ta ostatnia

należała do osoby będącej handlowcem w spółce Tréfileurope Italia Srl, przekształconej następnie w ArcelorMittal Verderio), a także do ich odpowiednich spółek zależnych oraz przedsiębiorstw z nimi związanych (motyw 108 zaskarżonej decyzji).

- 31 Począwszy od dnia 19 września 2002 r., Komisja skierowała zgodnie z art. 11 rozporządzenia nr 17 oraz art. 18 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. [101 TFUE] i [102 TFUE] (Dz.U. 2003, L 1, s. 1) do przedsiębiorstw będących adresatami decyzji początkowej, do ich spółek dominujących, do innych przedsiębiorstw, do pewnych osób (emerytowanego pracownika spółki Redaelli, będącego następnie doradcą handlowym tej spółki, oraz, za pośrednictwem spółki Edilsider, do handlowca w spółce Tréfileurope Italia) oraz do pewnych organizacji zawodowych szereg pism zawierających żądania udzielenia informacji (motyw 109 zaskarżonej decyzji).
- 32 W dniach 7 i 8 czerwca 2006 r. Komisja przeprowadziła na podstawie art. 20 rozporządzenia nr 1/2003 kontrolę w lokalu („studiu”) należącym do członka rodziny dawnego pracownika spółki Redaelli (motyw 114 zaskarżonej decyzji).

Kolejne wnioski o złagodzenie sankcji oraz reakcja Komisji

- 33 Niektóre z będących adresatami zaskarżonej decyzji spółki, takie jak ITC, Nedri, SLM, Redaelli czy WDI, wniosły na podstawie komunikatu o współpracy wnioski o złagodzenie sankcji. Tycsa potwierdziła istnienie antykonkurencyjnych uzgodnień, ale nie zwróciła się o złagodzenie sankcji (motyw 110 zaskarżonej decyzji).
- 34 ITC wniosła o złagodzenie sankcji w dniu 21 września 2002 r., przedstawiając pochodzące z okresu naruszenia dowody dotyczące spotkań, które producenci stali sprężającej odbywali w latach 1979–2002. W dniu 11 listopada 2002 r. przedstawiła ona również odpowiednie oświadczenie woli. W dniu 10 stycznia 2003 r. Komisja przyznała ITC tymczasowe obniżenie kwoty grzywny rzędu 30–50%, pod warunkiem że spółka ta będzie nadal przestrzegać warunków określonych w pkt 21 komunikatu o współpracy (motyw 111 zaskarżonej decyzji).
- 35 W dniu 17 października 2002 r. Tycsa ustosunkowała się do żądania udzielenia informacji, potwierdzając pewne fakty i dostarczając obciążających ją dowodów. W dniu 21 października 2002 r., ustosunkowując się do żądania udzielenia informacji, Redaelli przedstawił obciążające go dowody, a następnie w dniu 20 marca 2003 r. oficjalnie zwrócił się o zastosowanie wobec niego uregulowań zawartych w komunikacie w sprawie współpracy. W dniu 23 października 2002 r., ustosunkowując się do żądania udzielenia informacji, spółka Nedri przedstawiła pewne dowody, zwracając się jednocześnie o zastosowanie wobec niej uregulowań zawartych w komunikacie w sprawie współpracy. W dniu 30 października 2002 r., również odpowiadając na pismo zawierające żądania udzielenia informacji, SLM zwróciła się o zastosowanie wobec niej obniżenia kwoty grzywny. W dniu 4 listopada 2002 r. oraz następnie w dniach 6 marca i 11 czerwca 2003 r. Tréfileurope przedstawiła w odpowiedzi na pismo zawierające żądania udzielenia informacji obciążające ją informacje, a także złożyła oświadczenie stanowiące wyraz woli tego przedsiębiorstwa, aby zastosowano wobec niego uregulowania zawarte w komunikacie w sprawie współpracy. W dniu 17 marca 2004 r. Galycas ustosunkował się do żądania udzielenia informacji, potwierdzając pewne fakty i składając pewne obciążające go oświadczenia. W dniu 19 maja 2004 r. WDI złożyła oświadczenie stanowiące wyraz woli tego przedsiębiorstwa, aby zastosowano wobec niego uregulowania zawarte w komunikacie w sprawie współpracy. W dniu 28 czerwca 2007 r. również ArcelorMittal, w ramach swych licznych kontaktów z Komisją, przedstawił wniosek o złagodzenie sankcji zawierający przede wszystkim pochodzące z okresu naruszenia i sporządzone przez dawnego pracownika Emesy odręczne notatki obejmujące lata 1992–2002 (motyw 112 zaskarżonej decyzji).

- 36 Ustosunkowując się do przedłożonych jej wniosków o złagodzenie sankcji, Komisja skierowała do spółek Nedri i WDI datowane na dzień 19 września 2008 r. pismo, w którym poinformowała je, że nie mogą uzyskać zwolnienia z grzywny oraz że nosi się ona z zamiarem zastosowania wobec nich, na podstawie pkt 26 komunikatu w sprawie współpracy, obniżenia kwoty grzywny w granicach określonych w pkt 23 lit. b) tego komunikatu. W tym samym dniu Komisja skierowała do spółek Redaelli i SLM pismo odrzucające złożone przez nie wnioski o złagodzenie sankcji (motyw 113 zaskarżonej decyzji).

Wszczęcie postępowania i pismo w sprawie przedstawienia zarzutów

- 37 W dniu 30 września 2008 r. Komisja przyjęła pismo w sprawie przedstawienia zarzutów dotyczące szeregu spółek, w tym również spółki Nedri.
- 38 Wszyscy adresaci tego pisma, ustosunkowując się do jego treści, przedstawili swoje uwagi na piśmie.

Dostęp do akt sprawy i przesłuchanie

- 39 Adresaci pisma w sprawie przedstawienia zarzutów mogli uzyskać dostęp do akt Komisji w postaci sporządzonej na nośniku DVD kopii dokumentów. Równocześnie spółki te otrzymały wykaz zawartych w aktach dochodzenia dokumentów określający stopień dostępności każdego poszczególnego dokumentu. Zostały one poinformowane, że przesłany im nośnik DVD daje im całkowity dostęp do wszystkich dokumentów, które Komisja mogła uzyskać w trakcie dochodzenia, z wyjątkiem tych z nich – lub ich części – które zawierają tajemnice handlowe czy też inne informacje o poufnym charakterze. Dokumenty związane z łagodzeniem sankcji zostały natomiast udostępnione w lokalach Komisji.
- 40 Hit Groep otrzymała dostęp do części odpowiedzi na pismo w sprawie przedstawienia zarzutów, jakiej spółka Nedri udzieliła w zakresie dotyczącym odpowiedzialności jej spółki dominującej, zaś w dniu 19 grudnia 2008 r. spółka Nedri otrzymała dostęp do części odpowiedzi na pismo w sprawie przedstawienia zarzutów, jakiej Hit Groep udzieliła w zakresie dotyczącym odpowiedzialności jej spółki dominującej.
- 41 Przesłuchanie odbyło się w dniach 11 i 12 lutego 2009 r. Wzięły w nim wszystkie będące adresatami pisma w sprawie przedstawienia zarzutów przedsiębiorstwa, z wyjątkiem Hit Groep, Emesy i Galycasu.
- 42 Czternaście przedsiębiorstw podniosło również argument o niemożliwości zapłacenia przez nie grzywny w rozumieniu pkt 35 wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien nakładanych na mocy art. 23 ust. 2 lit. a) rozporządzenia nr 1/2003 (Dz.U. 2006, C 210, s. 2, zwanych dalej „wytycznymi z 2006 r.”). Przedstawiły one również dokumenty uzasadniające to twierdzenie i oparte na nim żądanie [zwolnienia z obowiązku zapłaty grzywny].

Dodatkowe żądania udzielenia informacji

- 43 Następnie Komisja skierowała żądania udzielenia informacji do spółek GSW, MRT, Tycsa, TQ, Companhia Previdente i Socitrel, zwracając się do nich o wyjaśnienie pewnych kwestii dotyczących w szczególności struktury prowadzonych przez nie przedsiębiorstw. Spółki te ustosunkowały się do tych żądań w okresie pomiędzy 6 marca a 15 kwietnia 2009 r.
- 44 Komisja skierowała również żądania udzielenia informacji do wszystkich adresatów decyzji początkowej, zwracając się do nich o wskazanie wartości sprzedaży produktów objętych kartelem oraz wielkości obrotów osiąganych przez poszczególne grupy. Wszyscy adresaci tych żądań uczynili im zadość.

Zaskarżona decyzja

- 45 Zaskarżona decyzja dotyczy kartelu pomiędzy dostawcami stali sprężającej, którzy brali udział w operacjach ustalania kwot, podziału klientów, ustalania cen i wymiany szczególnie chronionych informacji handlowych o cenach, wielkości sprzedaży oraz klientach na poziomach europejskim, krajowym i regionalnym. Zgodnie z art. 1 zaskarżonej decyzji przedsiębiorstwa te dopuściły się jednolitego i ciągłego naruszenia art. 101 ust. 1 TFUE oraz, począwszy od dnia 1 stycznia 1994 r., art. 53 ust. 1 porozumienia EOG. Ich niezgodne z prawem poczynania zostały zapoczątkowane w 1984 r. i były kontynuowane aż do dnia 19 września 2002 r.
- 46 Prowadzone dochodzenie dotyczyło 18 przedsiębiorstw. Uzgodnienia kartelowe, których dotyczyło prowadzone postępowanie, zostały w ogólny sposób opisane w motywach 122–133 zaskarżonej decyzji. Treść tych motywów została przedstawiona pokrótce poniżej w zakresie, w jakim ich opis umożliwia lepsze zrozumienie kontekstu niniejszego sporu.
- 47 Od pierwszej połowy lat osiemdziesiątych (1984) do co najmniej przeprowadzenia przez Komisję kontroli w dniach 19 i 20 września 2002 r. szereg przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze stali sprężającej brało przejściowo lub stale udział w obejmujących cały kontynent europejski uzgodnieniach składających się na tak zwany etap zuryjski oraz na tak zwany etap europejski; brały one także, odpowiednio, udział w uzgodnieniach krajowych czy też regionalnych. Te wszecheuropejskie i krajowe czy też regionalne uzgodnienia zmierzały do jednego globalnego celu, polegającego na utrzymaniu na zmieniającym się rynku europejskim stanu równowagi, co miało zapobiec spadkowi cen pomimo utrzymujących się na nim nadwyżek mocy produkcyjnych. Uczestniczące w nich przedsiębiorstwa stale usiłowały uniknąć gwałtownej konkurencji na ich rynkach krajowych czy też eksportowych, zawierając porozumienia w przedmiocie kwot, cen i przydziału klientów.

Klub zuryjski i porozumienia regionalne

- 48 Pierwszy etap porozumienia obejmującego cały kontynent europejski określony został jako „klub zuryjski”. W okresie pomiędzy 1 stycznia 1984 r. a 9 stycznia 1996 r. w efekcie wywieranej wówczas silnej presji cenowej spółki Tréfileurope SA, Nedri, WDI, DWK, czy też ich poprzednicy, a także Redaelli – ta z kolei reprezentująca szereg przedsiębiorstw włoskich (co najmniej w latach 1993 i 1995) – ustalały kwoty krajowe (dla Niemiec, Hiszpanii, Francji, Włoch, Austrii i krajów Beneluksu), dokonywały podziału klientów, określały ceny i wymieniały szczególnie chronione informacje handlowe. Następnie dołączyli do nich wytwórcy hiszpańscy: Emesa w 1992 r. oraz Tycsa w 1993 r. Spółki te, mniej więcej w tym samym okresie, zapoczątkowały spotkania mające za przedmiot rynek na Półwyspie Iberyjskim – początkowo z innymi wytwórcami hiszpańskimi, a później również z wytwórcami portugalskimi; wszystkie te spotkania odbywały się w ramach tak zwanego klubu España. W latach osiemdziesiątych spotkania klubu zuryjskiego odbywały się głównie w Zurychu (Szwajcaria), natomiast w latach dziewięćdziesiątych zostały one przeniesione do Düsseldorfu (Niemcy).
- 49 Najpóźniej od dnia 23 stycznia 1995 r. oraz przez cały 1995 r. przedsiębiorstwa włoskie Redaelli, ITC, CB i Itas (trzy ostatnie częstokroć reprezentowane przez spółkę Redaelli) negocjowały z innymi zrzeszonymi w klubie zuryjskim wytwórcami (zrewidowane) porozumienie w przedmiocie kwot, które miało uregulować sprzedaż prowadzoną przez należących do tego klubu wytwórców, w tym również włoskich, we Włoszech i w pozostałych krajach Europy. Ostatecznie nie zawarto żadnego porozumienia, a to dlatego, że kwoty eksportowe, jakich zażądali wytwórcy włoscy, były zbyt wygórowane. Okoliczność ta przyczyniła się do rozwiązania klubu zuryjskiego, którego ostatnie udokumentowane spotkanie odbyło się w dniu 9 stycznia 1996 r.

- 50 Niemniej jednak w dniu 5 grudnia 1995 r. przedsiębiorstwa włoskie Redaelli, ITC, CB i Itas zawarły porozumienie, w którym jednocześnie ustaliły zarówno kwoty mające zastosowanie do rynku włoskiego, jak i kwoty dla wywozu stali z Włoch do pozostałych krajów europejskich (tak zwany klub Italia). Następnie do tych włoskich przedsiębiorstw dołączyły (ponownie) spółki Tréfileurope i Tréfileurope Italia, SLM, Trame, Tyrsa, DWK oraz Austria Draht. Odbywające się systematycznie – aż do momentu przeprowadzenia przez Komisję kontroli – spotkania miały za cel sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem uzgodnień w przedmiocie kwot, ustalanie cen (w tym również opłaty dodatkowej zwanej „suplementem”), podział klientów oraz wymianę szczególnie chronionych informacji handlowych. Spółki te wypracowały wyszukany system nadzoru sprawowanego za pośrednictwem niezależnych podmiotów trzecich kontrolujących systematycznie ceny i rzeczywistą wielkość sprzedaży na rzecz klientów włoskich.
- 51 Klub zuryski i klub Italia współpracowały ze sobą w dość szczególny sposób. Spółki Redaelli, a następnie Tréfileurope aktualizowały informacje posiadane przez członków uzgodnienia wszech europejskiego. Spółki Redaelli, a następnie Tréfileurope, DWK i Tyrsa, należące do obu klubów, informowały również członków klubu Italia o istotnych z ich punktu widzenia zmianach dotyczących uzgodnienia wszech europejskiego.
- 52 Równocześnie przedsiębiorstwa włoskie (a co najmniej Redaelli, CB, ITC i Itas), Tyrsa i Tréfileurope prowadziły przez cały 1996 r. negocjacje i zawarły pod koniec tego roku szczególne porozumienie określane jako „południowe”, które określało stopień penetracji przez jego uczestników rynków krajów Europy określonej jako Południowa (Belgii, Hiszpanii, Francji, Włoch i Luksemburga) oraz w którym jego uczestnicy deklarowali swą wolę prowadzenia wspólnie negocjacji w przedmiocie kwot z innymi wytwórcami z Europy Północnej.

Klub Europa i porozumienia regionalne

- 53 Celem wyjścia z impasu, w jakim znalazł się sektor po zaprzestaniu działalności klubu zuryskiego, jego dawni uczestnicy również kontynuowali swe spotkania w okresie od stycznia 1996 r. do maja 1997 r.; wytwórcy włoscy, a w szczególności Redaelli, uczestniczyli wszelako w tych spotkaniach z mniejszą niż do tej pory częstotliwością. Ostatecznie Tréfileurope, Nedri, WDI, DWK, Tyrsa i Emesa (zwane dalej „członkami stałymi”) wypracowały w maju 1997 r. mające wszech europejski zasięg uzgodnienie, w którym rozdzieliły kwoty obliczone na podstawie szczególnych danych referencyjnych dotyczących regionu i okresu (od czwartego kwartału 1995 r. do pierwszego kwartału 1997 r.). Ten kolejny etap funkcjonowania uzgodnienia o zasięgu obejmującym cały kontynent europejski został określony jako „klub Europa”.
- 54 Jego stali członkowie podzielili między sobą klientów i ustalali ceny produktów (dla poszczególnych klientów w poszczególnych krajach). Określili oni zasady współpracy obejmujące mianowanie koordynatorów odpowiedzialnych za wprowadzanie uzgodnień w życie w poszczególnych krajach oraz za współpracę z innymi zainteresowanymi przedsiębiorstwami, które prowadziły działalność w tych samych krajach bądź sprzedawały te same produkty tym samym klientom. Ponadto ich reprezentanci odbywali na różnych szczeblach (dyrektorów i przedstawicieli handlowych) systematyczne spotkania mające na celu nadzorowanie wprowadzania uzgodnień w życie. Na spotkaniach tych wymieniano też szczególnie chronione informacje handlowe. W przypadku gdy zachowanie danego przedsiębiorstwa odbiegało od tego, co zostało uzgodnione, stosowany był odpowiedni system wyrównawczy.
- 55 W ramach tego obejmującego cały kontynent europejski uzgodnienia jego stali członkowie, spotykający się niesystematycznie pod egidą wytwórców włoskich oraz spółki Fundia Hjulstro AB (zwanej dalej „Fundią”), utrzymywali również kontakty dwustronne (czy też wielostronne) oraz, jeśli tylko mieli w tym interes (w zależności od ich obecności na danym rynku), uczestniczyli w ustalaniu cen o przydzielaniu klientów ad hoc.

- 56 W okresie od co najmniej września 2000 r. aż do momentu przeprowadzenia kontroli przez Komisję we wrześniu 2002 r. ci stali członkowie, a także ITC, CB, Redaelli, Itas i SLM spotykali się systematycznie w celu zintegrowania przedsiębiorstw włoskich jako stałych członków klubu Europa.
- 57 W tym samym okresie oprócz dyskusji w przedmiocie ogólnych kwot dla poszczególnych stref geograficznych prowadzono również dyskusje w przedmiocie rozdziału kwot pomiędzy poszczególnymi klientami. Przedsiębiorstwo koordynujące zwykle dany rynek krajowy miało również za zadanie czuwanie nad negocjacjami w przedmiocie szczegółowego przyznawania kwot poszczególnym klientom w danym kraju.
- 58 Członkowie klubu Europa usiłowali również przyjąć jako członków stałych nie tylko wytwórców włoskich, ale także wszystkich innych wytwórców będących eksporterami stali sprężającej, z którymi zawarli oni uzgodnienia lub utrzymywali w przeszłości dwustronne czy też wielostronne kontakty; usiłowali oni również dokonać podziału kwot europejskich pomiędzy poszczególne kraje w taki sposób, w jaki zwykli to czynić w ramach klubu zuryskiego.
- 59 Równolegle do uzgodnień obejmujących cały kontynent europejski oraz do działalności prowadzonej w ramach klubu Italia pięć przedsiębiorstw hiszpańskich – TQ, Tyrsa, Emesa, Galycas i Proderac (ta ostatnia spółka od maja 1994 r.) – oraz dwa przedsiębiorstwa portugalskie – Socitrel od kwietnia 1994 r. i Fapricela od grudnia 1998 r. – zawarły w odniesieniu do Hiszpanii i Portugalii porozumienie, zgodnie z którym miały one utrzymać swe stałe udziały rynkowe i ustalać kwoty, dokonywać przydziału klientów, w tym również tych, których obowiązują procedury przetargów publicznych, a także ustalać ceny i inne warunki sprzedaży. W ramach klubu España wymieniano też szczególnie chronione informacje handlowe.
- 60 Uzgodnienia: wszecheuropejskie i regionalne (klub Italia / klub España / porozumienie „południowe”) pozostawały w mocy aż do momentu przeprowadzenia przez Komisję kontroli we wrześniu 2002 r.
- 61 Jeśli chodzi zaś o spółkę Nedri, zdaniem Komisji uczestniczyła ona bezpośrednio w kartelu od dnia 1 stycznia 1984 r. do dnia 19 września 2002 r. (motyw 802 zaskarżonej decyzji).
- 62 Następnie Komisja wskazuje, że Hit Groep posiadała, pośrednio lub bezpośrednio, całość kapitału spółki Nedri w okresie od 1 maja 1987 r. do 1 maja 1994 r. oraz od 31 grudnia 1997 r. do 17 stycznia 2002 r. Pomiędzy tymi okresami Nedri należała do spółki Nedri Draht Beteiligungs, która z kolei należała w 70% do Hit Groep i w 30% do Thyssen Draht; Komisja wskazuje w tym względzie, że nie posiada wystarczającej ilości dowodów świadczących o tym, iż Hit Groep wywierała czy też mogła wywierać decydujący wpływ na Nedri. Nie uznaje ona zatem Hit Groep za odpowiedzialną za mające znamiona naruszenia zachowanie spółki Nedri w okresie od 1 maja 1994 r. do 31 grudnia 1997 r. (motyw 804 zaskarżonej decyzji).
- 63 W motywach 805–812 zaskarżonej decyzji Komisja zakłada, że Hit Groep, posiadająca w okresie od 1 stycznia 1998 r. do 17 stycznia 2002 r. wszystkie udziały w spółce Nedri, wywierała na swą spółkę zależną decydujący wpływ, i oddała argumenty podniesione przez Hit Groep celem obalenia tego domniemania.
- 64 W art. 1 pkt 9 zaskarżonej decyzji Komisja twierdzi, że spółki Nedri i Hit Groep naruszyły art. 101 TFUE, uczestnicząc, w przypadku Nedri od dnia 1 stycznia 1984 r. do dnia 19 września 2002 r., a w przypadku Hit Groep od dnia 1 stycznia 1998 r. do dnia 17 stycznia 2002 r., w szeregu porozumień i uzgodnionych praktyk w sektorze stali sprężającej.
- 65 W art. 2 pkt 9 zaskarżonej decyzji Komisja nakłada, po pierwsze, na Nedri i na Hit Groep na zasadzie odpowiedzialności solidarnej grzywnę na kwotę 5 056 500 EUR oraz, po drugie, na Hit Groep grzywnę na kwotę 1 877 500 EUR.

Przebieg postępowania i żądania stron

- 66 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 13 września 2010 r. spółka Nedri wniosła niniejszą skargę.
- 67 Decyzją z dnia 6 czerwca 2011 r. Sąd zwrócił się do Komisji o dostarczenie mu drugiej decyzji zmieniającej. Komisja spełniła to żądanie w dniu 16 czerwca 2011 r.
- 68 Spółka Nedri w piśmie z dnia 26 lipca 2011 r. oświadczyła, że nie zamierza dostosowywać treści swych zarzutów do drugiej decyzji zmieniającej.
- 69 Ustny etap postępowania został zakończony w dniu 15 grudnia 2011 r. wraz z przedstawieniem przez Komisję poprawki do wniesionej przez nią dupliki.
- 70 Ze względu na zmianę składu izb Sądu, poczynwszy od dnia 23 września 2013 r., sędzia sprawozdawca został przydzielony do szóstej izby, której w dniu 3 października 2013 r. została zatem przekazana niniejsza sprawa.
- 71 Wstępne sprawozdanie na rozprawę, o którym mowa w art. 52 § 2 regulaminu postępowania przed Sądem z dnia 2 maja 1991 r., zostało podane do wiadomości szóstej izby w dniu 8 listopada 2013 r.
- 72 W dniu 17 grudnia 2013 r. Sąd, w ramach środków organizacji postępowania przewidzianych w art. 64 swego regulaminu postępowania z dnia 2 maja 1991 r., zadał skarżącej pisemne pytanie dotyczące ewentualnych konsekwencji wydania wyroku z dnia 18 lipca 2013 r., Schindler Holding i in./Komisja (C-501/11 P, Zb.Orz., EU:C:2013:522), dla pierwszego z podniesionych na poparcie jej skargi zarzutów. Skarżąca ustosunkowała się do tego pytania.
- 73 Pismem z dnia 30 stycznia 2014 r. spółka Nedri wycofała pierwszy z podniesionych na poparcie swojej skargi zarzutów, oparty na naruszeniu art. 101 TFUE i art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003 oraz obowiązku uzasadnienia.
- 74 Po zapoznaniu się ze sprawozdaniem sędziego sprawozdawcy Sąd postanowił w dniu 14 maja 2014 r. o otwarciu ustnego etapu postępowania.
- 75 Na rozprawie w dniu 27 czerwca 2014 r. wysłuchane zostały wystąpienia stron i ich odpowiedzi na pisemne i ustne pytania Sądu.
- 76 Nedri wnosi do Sądu o:
- stwierdzenie nieważności art. 1 pkt 9 zaskarżonej decyzji w zakresie, w jakim dotyczy on okresu, odnośnie którego zakwestionowano odpowiedzialność Hit Groep;
 - stwierdzenie nieważności art. 2 pkt 9 zaskarżonej decyzji w zakresie, w jakim dotyczy on kwoty nałożonej na spółkę Nedri grzywny;
 - obciążenie Komisji kosztami związanymi z postępowaniem.
- 77 Komisja wnosi do Sądu o:
- oddalenie skargi;
 - obciążenie skarżącej kosztami związanymi z postępowaniem.

Co do prawa

- 78 Nedri podnosi na poparcie swego żądania stwierdzenia nieważności dwa zarzuty.
- 79 Po pierwsze, spółka ta podnosi, że Komisja dopuściła się naruszenia art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003, wytycznych z 2006 r., a także zasad słuszności, proporcjonalności oraz obowiązku uzasadnienia, stosując pułap 10% obrotów osiągniętych w poprzedzającym obrotowym roku w odniesieniu do jej obrotów z 2009 r., podczas gdy powinna była zastosować ten pułap do jej obrotów z 2002 r.
- 80 Po drugie, spółka Nedri powołuje się na naruszenie przez Komisję, po pierwsze, pkt 23 komunikatu o współpracy oraz, po drugie, obowiązku uzasadnienia, wynikające z przyznania jej obniżenia jedynie o 25% kwoty nałożonej na nią grzywny zamiast obniżenia jej o 30%.

W przedmiocie zarzutu pierwszego, opartego na naruszeniu przez Komisję przy obliczaniu kwoty grzywny nałożonej na Nedri art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003, wytycznych z 2006 r., a także zasad słuszności, proporcjonalności oraz obowiązku uzasadnienia ze względu na zastosowanie pułapu 10% obrotów w odniesieniu do obrotów osiągniętych przez tę spółkę w 2009 r. zamiast zastosowania tego pułapu do jej obrotów z 2002 r.

Przypomnienie treści zaskarżonej decyzji

- 81 Z motywów 1063 i nast. zaskarżonej decyzji wynika, że Komisja uznała, iż przy ustalaniu określonego w art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003 pułapu 10% obrotów powinna ona była wziąć pod uwagę obroty osiągnięte w roku obrotowym 2009, co z kolei zakwestionowała spółka Nedri, której zdaniem należało się oprzeć na roku obrotowym 2002, czyli ostatnim roku jej uczestnictwa w naruszeniu.

Argumenty stron

- 82 Spółka Nedri twierdzi w istocie, że Komisja błędnie zastosowała pułap 10% obrotów osiągniętych w roku obrotowym 2009 r. i nie uwzględniła jej wniosku o oparcie się w tym względzie na roku obrotowym 2002 r. Zdaniem Nedri instytucja ta naruszyła w efekcie art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003, wytyczne z 2006 r., a zwłaszcza ich pkt 32, a także zasady słuszności i proporcjonalności.
- 83 Zdaniem skarżącej z wyroku z dnia 7 czerwca 2007 r., Britannia Alloys & Chemicals/Komisja (C-76/06 P, Zb.Orz., EU:C:2007:326, pkt 20, 25), wynika, że w przypadku gdy w okresie pomiędzy popełnieniem naruszenia a dniem wydania decyzji nakładającej grzywnę nastąpiły istotne zmiany w sytuacji gospodarczej danego przedsiębiorstwa, uwzględnić należy rzeczywistą sytuację gospodarczą tego przedsiębiorstwa w okresie, w którym zostało popełnione naruszenie.
- 84 Obrót osiągnięty przez Nedri w 2009 r. nie odzwierciedla zaś zdaniem tej spółki w żadnym razie całokształtu działalności gospodarczej prowadzonej normalnie przez nią w okresie 12 miesięcy i nie odzwierciedla jej rzeczywistej sytuacji gospodarczej w okresie, w którym zostało popełnione naruszenie.
- 85 Obroty Nedri wynosiły bowiem 31 641 636 EUR w 2001 r. oraz 69 345 000 EUR w 2009 r. Zmianę tę można częściowo wytłumaczyć znaczącą zwyżką cen surowców, częściowo zaś powrotem WDI do sektora stali sprężającej w tym samym okresie.
- 86 Nedri twierdzi, że pomiędzy okresem popełnienia naruszenia a datą wydania ostatecznej decyzji w sytuacji gospodarczej przedsiębiorstwa zaszły istotne zmiany uzasadniające powołanie się przez Komisję na ostatni rok obrotowy okresu uczestnictwa tej spółki w naruszeniu, czyli na rok 2002.

- 87 Spółka ta twierdzi ponadto, że ponieważ wytwarza ona tylko jeden produkt, została ukarana znacznie bardziej dotkliwie niż prowadzące bardziej zróżnicowaną działalność duże przedsiębiorstwa.
- 88 Komisja nie zgadza się z tą argumentacją.

Ocena Sądu

– Przypomnienie obowiązujących zasad

- 89 Zgodnie z art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003 Komisja może w drodze decyzji nałożyć grzywny na przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw, jeżeli umyślnie lub w wyniku niedbalstwa naruszają one art. 101 TFUE lub art. 102 TFUE. W przypadku każdego przedsiębiorstwa lub związku przedsiębiorstw biorących udział w naruszeniu grzywna nie może przekroczyć 10% całkowitego obrotu uzyskanego w poprzedzającym roku obrotowym.
- 90 Trybunał wyjaśnił, że celem określenia w art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003 pułapu osiągniętych obrotów jest uniknięcie dysproporcji pomiędzy wysokością nakładanych przez Komisję grzywien a znaczeniem danego przedsiębiorstwa (ww. w pkt 83 wyrok *Britannia Alloys & Chemicals/Komisja*, EU:C:2007:326, pkt 24).
- 91 Jest to zatem górna granica znajdująca jednolite zastosowanie do wszystkich przedsiębiorstw i obliczana w zależności od wielkości każdego z nich; granica ta służy zatem realizacji celu odrębnego i niezależnego od tego, który jest osiągany poprzez zastosowanie kryteriów wagi i czasu trwania naruszenia. Jej jedyną możliwą konsekwencją jest to, że kwota grzywny obliczona na podstawie tych kryteriów zostaje obniżona do dozwolonej maksymalnej wysokości. Jej zastosowanie wiąże się z tym, że zainteresowane przedsiębiorstwo nie płaci grzywny, która w zasadzie byłaby należna zgodnie z oceną opartą na tych kryteriach (wyrok z dnia 28 czerwca 2005 r., *Dansk Rørindustri i in./Komisja*, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P i C-213/02 P, Zb.Orz., EU:C:2005:408, pkt 281–283).
- 92 Innymi słowy, cel określony poprzez ustanowienie w art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003 pułapu 10% obrotu każdego przedsiębiorstwa uczestniczącego w naruszeniu polega w szczególności na uniknięciu sytuacji, w której ustalenie grzywny w kwocie przewyższającej tę górną granicę przekracza możliwości płatnicze tego przedsiębiorstwa w dniu stwierdzenia przez Komisję jego odpowiedzialności z tytułu naruszenia i nałożenia na to przedsiębiorstwo sankcji pieniężnej (wyrok z dnia 4 września 2014 r., *YKK in./Komisja*, C-408/12 P, Zb.Orz., EU:C:2014:2153, pkt 63).
- 93 Natomiast „poprzedzający rok obrotowy” w rozumieniu art. 23 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 1/2003 dotyczy co do zasady ostatniego pełnego roku obrotowego danego przedsiębiorstwa poprzedzający dzień wydania decyzji (wyrok z dnia 28 kwietnia 2010 r., *Gütermann i Zwicky/Komisja*, T-456/05 i T-457/05, Zb.Orz., EU:T:2010:168, pkt 80; zob. także podobnie ww. w pkt 83 wyrok *Britannia Alloys & Chemicals/Komisja*, EU:C:2007:326, pkt 32).
- 94 Z celów systemu, w który wpisuje się art. 23 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 1/2003, jak również z orzecznictwa powołanego w pkt 92 powyżej wynika, iż stosowanie górnej granicy 10% opiera się na założeniu z jednej strony, że Komisja dysponuje informacją o obrocie w ostatnim roku obrotowym, który poprzedza dzień wydania decyzji, a z drugiej strony, że dane te przedstawiają pełny rok normalnej działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy (wyrok z dnia 29 listopada 2005 r., *Britannia Alloys & Chemicals/Komisja*, T-33/02, Zb.Orz., EU:T:2005:428, pkt 38; ww. w pkt 93 wyrok *Gütermann i Zwicky/Komisja*, EU:T:2010:168, pkt 95).

- 95 Choć z ww. w pkt 83 wyroku *Britannia Alloys & Chemicals/Komisja* (EU:C:2007:326, pkt 32) wynika, że przy obliczaniu przewidzianego w art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003 pułapu grzywny Komisja powinna co do zasady uwzględnić obroty osiągnięte przez dane przedsiębiorstwo w ostatnim pełnym roku obrotowym poprzedzającym dzień wydania decyzji nakładającej grzywnę, to jednak z kontekstu i celów uregulowania, w które wpisuje się ten przepis, wynika, że w przypadku gdy obroty w roku obrotowym poprzedzającym wydanie decyzji przez Komisję nie odzwierciedlają pełnego roku normalnej działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy i, co za tym idzie, nie dostarczają przydatnej wskazówki co do rzeczywistej sytuacji gospodarczej danego przedsiębiorstwa, a tym samym – co do właściwego wymiaru grzywny, która ma być na nie nałożona, obroty te nie mogą być uwzględniane przy określaniu pułapu dla kwoty grzywny. W tym ostatnim przypadku, który może zaistnieć jedynie wyjątkowo, Komisja przy obliczaniu pułapu dla grzywny musi odnieść się do ostatniego pełnego roku obrotowego odzwierciedlającego pełny rok normalnej działalności gospodarczej (wyrok z dnia 12 grudnia 2012 r., 1. *garantovaná/Komisja*, T-392/09, EU:T:2012:674, pkt 86, utrzymany w mocy w postępowaniu odwoławczym wyrokiem z dnia 15 maja 2014 r., 1. *garantovaná/Komisja*, C-90/13 P, EU:C:2014:326).
- 96 Tak więc jeśli przykładowo rok obrotowy zakończył się przed wydaniem decyzji, ale roczne sprawozdania finansowe danego przedsiębiorstwa nie zostały jeszcze sporządzone lub podane do wiadomości Komisji, to w celu zastosowania art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003 instytucja ta ma prawo, a nawet obowiązek, odnieść się do obrotu osiągniętego w trakcie wcześniejszego roku. Podobnie jeśli z uwagi na restrukturyzację lub zmianę praktyk rachunkowych przedsiębiorstwo przedstawiło za poprzedni rok gospodarczy sprawozdania, które dotyczą okresu krótszego niż 12 miesięcy, to Komisja ma prawo odnieść się do obrotu osiągniętego w trakcie wcześniejszego pełnego roku obrotowego w celu zastosowania tego przepisu. Ma to również zastosowanie do sytuacji, w której w roku obrotowym poprzedzającym wydanie decyzji przez Komisję dane przedsiębiorstwo nie osiągnęło żadnych obrotów (ww. w pkt 94 wyrok *Britannia Alloys & Chemicals/Komisja*, EU:T:2005:428, pkt 39, utrzymany w mocy w postępowaniu odwoławczym ww. w pkt 83 wyrokiem *Britannia Alloys & Chemicals/Komisja*, EU:C:2007:326, pkt 27, 30).
- 97 Niemniej jednak rozstrzygnięto, że jeśli chodzi o podniesiony przez skarżącą argument, zgodnie z którym wielkość łącznych obrotów osiągniętych przez nią w poszczególnym roku została „sztucznie zawyżona” ze względu na podwyżkę cen surowców, jaka rzekomo miała miejsce, wystarczy podnieść, że taka okoliczność, jeśli nawet zostanie udowodniona, nie stanowi przeszkody w uwzględnieniu takich obrotów przy obliczaniu pułapu grzywny. Na podstawie orzecznictwa można bowiem wyciągnąć wniosek, że przy obliczaniu pułapu grzywny można wziąć pod uwagę obroty osiągnięte przez dane przedsiębiorstwo, nawet jeśli odbiegają one znacznie od obrotów osiągniętych w poprzednich latach obrotowych, jeśli tylko odpowiadają one pełnemu rokowi obrotowemu, podczas którego rzeczywiście prowadzona była działalność gospodarcza. W tym względzie należy wyjaśnić, że zawarte w orzecznictwie powołanie się na „pełny rok normalnej działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy” ma na celu wykluczenie sytuacji, w której uwzględniony zostanie rok obrotowy, podczas którego dane przedsiębiorstwo zamykało zainicjowane wcześniej transakcje, chociaż prowadzenie działalności gospodarczej nie zostało jeszcze przez nie zaprzestane, i, bardziej ogólnie rzecz ujmując, rok obrotowy, podczas którego zachowanie danego przedsiębiorstwa na rynku nie odpowiadało zachowaniu przedsiębiorstwa prowadzącego działalność gospodarczą w normalnych warunkach. Natomiast okoliczność, że obroty czy też zyski osiągnięte w danym roku obrotowym różnią się znacznie od tych osiągniętych w poprzedzających latach obrotowych, sama w sobie nie oznacza, iż nie można uznać tego roku obrotowego za pełny rok normalnej działalności gospodarczej (wyrok z dnia 12 grudnia 2012 r., *Almamet/Komisja*, T-410/09, EU:T:2012:676, pkt 253).
- 98 Zgodnie zresztą z utrwalonym orzecznictwem uzasadnienie, jakiego wymaga art. 296 TFUE, powinno być dostosowane do charakteru rozpatrywanego aktu i przedstawiać w sposób jasny i jednoznaczny rozumowanie instytucji, która wydała akt, pozwalając zainteresowanym poznać podstawy podjętej decyzji, a właściwemu sądowi dokonać jej kontroli. Ten wymóg uzasadnienia należy oceniać w odniesieniu do konkretnej sytuacji, w szczególności do treści spornego aktu, charakteru powołanych

argumentów, a także interesu, jaki w uzyskaniu informacji mogą mieć adresaci aktu lub inne osoby, których dotyczy on bezpośrednio i indywidualnie. Nie ma wymogu, by uzasadnienie wyszczególniało wszystkie istotne elementy faktyczne i prawne, ponieważ ocena, czy uzasadnienie aktu spełnia wymogi art. 296 TFUE, winna nie tylko opierać się na jego brzmieniu, ale także uwzględniać okoliczności jego wydania, jak również całość przepisów prawa regulującego daną dziedzinę (wyroki: z dnia 2 kwietnia 1998 r., Komisja/Sytraval i Brink's France, C-367/95 P, Rec, EU:C:1998:154, pkt 63; z dnia 30 września 2003 r., Niemcy/Komisja, C-301/96, Rec, EU:C:2003:509, pkt 87; z dnia 22 czerwca 2004 r., Portugalia/Komisja, C-42/01, Zb.Orz., EU:C:2004:379, pkt 66).

- 99 W zakresie dotyczącym zasady proporcjonalności należy przypomnieć, że zgodnie z orzecznictwem wymaga ona, by akty instytucji Unii nie wykraczały poza zakres właściwy i konieczny do realizacji uzasadnionych celów tych uregulowań, przy czym spośród większej liczby właściwych działań możliwych do wyboru należy stosować najmniej restrykcyjne, a wynikające z tego niedogodności nie mogą być nadmierne w stosunku do zamierzonych celów (zob. wyrok z dnia 17 października 2013 r., Schaible, C-101/12, Zb.Orz., EU:C:2013:661, pkt 29 i przytoczone tam orzecznictwo).

– W przedmiocie zasadności zarzutu pierwszego

- 100 W niniejszym przypadku spółka Nedri w istocie podnosi, że w latach 2002–2009 jej struktura uległa zmianie i osiągnęte przez nią obroty wzrosły, a okoliczności te uzasadniają niewzięcie przy ustalaniu pułapu 10% obrotów pod uwagę roku gospodarczego 2009, a to ze względu na to, iż nie odzwierciedla on jej rzeczywistej sytuacji gospodarczej w okresie, w którym doszło do naruszenia (czyli lat 1987–2002).
- 101 Stwierdzić należy, że obroty Nedri dotyczące roku gospodarczego 2009 odpowiadają „całkowitemu obrotowi uzyskanemu w roku obrotowym poprzedzającym” wydanie zaskarżonej decyzji i odpowiadają pełnemu rokowi obrotowemu, podczas którego skarżąca rzeczywiście prowadziła działalność gospodarczą, czemu skarżąca zresztą wcale nie zaprzecza.
- 102 Uwzględniając orzecznictwo Sądu przypomniane w pkt 93 i 97 powyżej, za pozbawione znaczenia należy uznać podniesione przez spółkę Nedri argumenty dotyczące, po pierwsze, jej zmian strukturalnych oraz, po drugie, zwiększenia osiągniętych przez nią obrotów w latach 2002–2009, gdyż czynniki te nie stanowią bynajmniej nadzwyczajnych okoliczności mogących uzasadnić powołanie się przez Komisję na obroty osiągnięte w roku gospodarczym wcześniejszym niż rok 2009.
- 103 W tym względzie należy uznać, że ponowne podjęcie przez WDI działalności w sektorze APC nie stanowi, z perspektywy orzecznictwa przypomnianego w pkt 96 powyżej, nadzwyczajnej okoliczności mogącej uzasadnić powołanie się przez Komisję na rok gospodarczy inny niż ten poprzedzający przyjęcie zaskarżonej decyzji.
- 104 W zakresie podniesionej przez skarżącą argumentacji opartej na pkt 25 ww. w pkt 83 wyroku Britannia Alloys & Chemicals/Komisja (EU:C:2007:326), zgodnie z którą należało było wziąć pod uwagę obroty odzwierciedlające jej rzeczywistą sytuację gospodarczą „w okresie, w którym zostało popełnione naruszenie”, co skutkowałoby niebraniem pod uwagę obrotów osiągniętych już po zakończeniu tego okresu, stwierdzić należy, że przyjęcie takiej wykładni skutkowałoby systemowym odrzuceniem orzecznictwa w przedmiocie art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003, zgodnie z którym, pominięwszy nadzwyczajne okoliczności, należy wziąć pod uwagę całkowite obroty uzyskane w roku obrotowym poprzedzającym wydanie zaskarżonej decyzji. W ww. w pkt 83 wyroku Britannia Alloys & Chemicals/Komisja (EU:C:2007:326) nie ma niczego, co by wskazywało na istniejący po stronie Trybunału zamiar odejścia od tego utrwalonego orzecznictwa. Przeciwnie, stwierdzić należy, że orzecznictwo to zostało w pkt 30 i 41 ww. w pkt 83 wyroku Britannia Alloys & Chemicals/Komisja (EU:C:2007:326) wyraźnie potwierdzone. Punkt 25 tego wyroku Trybunału należy zatem odczytywać

w kontekście okoliczności właściwych sprawie, w której został on wydany, a nie jako znajdujące ogólne zastosowanie odstępstwo od uregulowań zawartych w art. 23 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 1/2003 oraz od przyjętej w orzecznictwie wykładni tych przepisów.

- 105 Komisja nie dopuściła się zatem błędu, powołując się na obroty osiągnięte przez skarżącą w 2009 r., który to rok instytucja ta powinna była uwzględnić zgodnie z orzecznictwem przywołanym w pkt 93 i 97 powyżej.
- 106 Nie naruszyła ona zatem art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003.
- 107 Wynika z tego, że powołując się przy obliczaniu określonego w art. 23 ust. 2 rozporządzenia na 1/2003 pułapu 10% na rok gospodarczy 2009, Komisja nie naruszyła zasady proporcjonalności, uwzględniając, zgodnie z ciążącym na niej obowiązkiem, ostatni pełny rok normalnej działalności gospodarczej skarżącej w okresie 12 miesięcy.
- 108 Wreszcie należy oddalić zastrzeżenie oparte na braku uzasadnienia, gdyż w motywach 1063 i nast. zaskarżonej decyzji Komisja w zrozumiały sposób przedstawiła powody, dla których powołała się na obroty osiągnięte przez skarżącą w 2009 r.
- 109 Zarzut pierwszy należy zatem odrzucić.

W przedmiocie zarzutu drugiego, opartego na naruszeniu przez Komisję pkt 23 komunikatu o współpracy i obowiązku uzasadnienia ze względu na to, że instytucja ta powinna była obniżyć kwotę nałożonej na skarżącą grzywny o 30%, a nie o 25%

Przypomnienie treści zaskarżonej decyzji

- 110 Z motywów 1082–1087 zaskarżonej decyzji wynika, że Komisja uznała, iż kwotę nałożonej na Nedri grzywny należy, z tytułu współpracy ze strony tej spółki, obniżyć o 25%.

Argumenty stron

- 111 Spółka Nedri twierdzi, że ze względu na to, iż była ona drugim z kolei przedsiębiorstwem, które spełniło wymogi określone w pkt 21 komunikatu o współpracy, Komisja powinna była zastosować w odniesieniu do kwoty nałożonej na nią grzywny obniżkę mogącą wynieść nawet 30%.
- 112 Po pierwsze, przypomina ona, że podała do wiadomości tej instytucji cały posiadany przez siebie materiał dowodowy w dniu 23 października 2002 r., czyli niewiele później niż po upływie miesiąca od przeprowadzenia kontroli, które miały miejsce w dniach 19 i 20 września 2002 r. Komisja uznała również jej wkład w prowadzone przez tę instytucję postępowanie na jego bardzo wczesnym etapie (motyw 1087 zaskarżonej decyzji). Spółka Nedri uzupełniła dodatkowo swój wniosek o złagodzenie sankcji w dniu 29 marca 2004 r.
- 113 Po drugie, Nedri podnosi, że Komisja przyznała, iż dostarczone przez tę spółkę liczne i szczegółowe informacje – które dotyczyły całokształtu uzgodnień obejmujących cały kontynent europejski, a w szczególności klubu zuryskiego, rynku skandynawskiego, w tym również Addteku, a także klubu Europa – miały znaczną wartość dodaną (motyw 1084 zaskarżonej decyzji).
- 114 Nedri podnosi jednak, po pierwsze, że ze względu na to, w jaki sposób Komisja podzieliła w zaskarżonej decyzji dostarczone jej wiadomości, stopień ich szczegółowości oraz ich ilość nie są widoczne w pełnym zakresie.

- 115 Po drugie, spółka ta twierdzi, że w motywie 1085 zaskarżonej decyzji Komisja błędnie stwierdziła, iż dostarczone jej informacje w przedmiocie przydziału klientów i kwot na rynku niemieckim nie przyczyniły się znacząco do ustalenia tego, że doszło do naruszenia, a także do zrozumienia sposobu jego funkcjonowania. Zdaniem spółki Nedri była ona bowiem pierwszym przedsiębiorstwem, które dostarczyło wartościowych informacji o prowadzonych w ramach klubu Europa dyskusjach w przedmiocie przydziału klientów i kwot na rynku niemieckim. Spółka ta wyjaśnia, że dostarczyła ona również materiału dowodowego dotyczącego szeregu spotkań mających za przedmiot przydział klientów. Uzyskane przez Komisję informacje w przedmiocie rynku niemieckiego, które zostały wskazane w przypisach nr 354–357 do zaskarżonej decyzji, zawierają zaś właśnie odwołania do dokumentów dostarczonych przez Nedri. Zdaniem tej spółki, nie mając przedstawionego przez nią materiału dowodowego, Komisja nie byłaby w stanie udowodnić, że doszło do zaledwie kilku spotkań, czego zdaniem spółki Nedri instytucja ta nie zdołała obalić w motywie 1085 zaskarżonej decyzji. Nedri dodaje, że dokonana przez Komisję ocena, zgodnie z którą informacje te nie miały znaczącej wartości dodanej, była bezpodstawna.
- 116 Wreszcie spółka Nedri podnosi, że szereg zawartych w zaskarżonej decyzji odwołań do udzielonych przez nią we wniosku o złagodzenie sankcji odpowiedzi na żądania udzielenia informacji, do dostarczonych przez nią w trakcie dochodzenia informacji dodatkowych czy też do udzielonych przez nią potwierdzeń przypuszczeń Komisji (motywy 1082 i 1087 zaskarżonej decyzji) świadczy o szerokim zakresie i ciągłości współpracy z jej strony.
- 117 Spółka Nedri stoi więc na stanowisku, że obniżenie kwoty nałożonej na nią grzywny o zaledwie 25% zamiast 30% było błędne.
- 118 Komisja nie zgadza się z tą argumentacją.

Ocena Sądu

- 119 Zgodnie z brzmieniem pkt 20 i nast. komunikatu o współpracy:
- „20. Przedsiębiorstwa, które nie spełniają warunków określonych w sekcji [dotyczącej zwolnienia z grzywien], mogą [jednak] kwalifikować się do skorzystania ze zmniejszenia wszelkich [kwot] grzywien, które w innym przypadku zostałyby [na nie] nałożone.
21. W celu zakwalifikowania się do zmniejszenia grzywien przedsiębiorstwo musi dostarczyć Komisji takie dowody domniemanego naruszenia, które przyczyniają się do zwiększenia [posiadają wartość dodaną w stosunku do] wartości dowodów już będących w posiadaniu Komisji, oraz musi wycofać się z udziału w domniemanym naruszeniu najpóźniej z chwilą składania [przekazania tych] dowodów.
22. Pojęcie »zwiększenia wartości« [»wartości dodanej«] odnosi się do zakresu, w którym dostarczone dowody zwiększają, poprzez swój charakter lub poziom szczegółowości, możliwość udowodnienia przez Komisję danego stanu faktycznego. Przy tej ocenie Komisja zasadniczo uznaje [je] pisemne dowody pochodzące z okresu, do którego odnosi się stan faktyczny, za mające większą wartość niż dowody ustalone później. Podobnie dowody bezpośrednio odnoszące się do danego stanu faktycznego zasadniczo zostaną uznane za posiadające większą wartość niż dowody odnoszące się [do tego stanu faktycznego] tylko pośrednio.
23. Komisja ustali w końcowej decyzji przyjętej na końcu procedury administracyjnej:
- a) czy dowody dostarczone przez przedsiębiorstwo znacząco zwiększają wartość [posiadają wartość dodaną w stosunku do wartości] dowodów będących [już] w posiadaniu Komisji w tym samym czasie;

b) poziom zmniejszenia grzywien, z którego skorzysta przedsiębiorstwo, w odniesieniu do grzywien, które w przeciwnym przypadku zostałyby nałożone, według następujących zasad. Dla:

— [...]

— drugiego przedsiębiorstwa spełniającego warunki [określone w] pkt 21: zmniejszenie o 20–30%;

— [...]

W celu ustalenia poziomu zmniejszenia w ramach każdego przedziału Komisja uwzględni moment złożenia dowodów spełniających warunki określone w pkt 21 oraz zakres, w jakim zwiększają wartość [posiadają one wartość dodaną w stosunku do wartości] dowodów już posiadanych. Może także uwzględnić zakres i ciągłość współpracy prowadzonej przez przedsiębiorstwo po dniu [począwszy od dnia] złożenia dowodów.

Ponadto jeżeli przedsiębiorstwo przedstawi dowody odnoszące się do stanu faktycznego uprzednio nieznanego Komisji, mające bezpośredni wpływ na siłę lub czas trwania domniemanego kartelu, Komisja nie uwzględni tych elementów przy ustalaniu grzywien nakładanych na przedsiębiorstwo, które dostarczyło te dowody”.

120 Komisja, określając w procentach wielkość obniżki, do skorzystania z której jest uprawnione drugie przedsiębiorstwo, zobowiązana jest więc uwzględnić moment dostarczenia materiału dowodowego oraz jego wartość dodaną w stosunku do posiadanych już dowodów. Może ona także uwzględnić zakres i ciągłość współpracy ze strony danego przedsiębiorstwa, której dało ono dowód już po dniu złożenia dowodów, lecz nie ma ona wszelako takiego obowiązku.

121 W niniejszym przypadku należy stwierdzić, że Komisja uwzględniła moment, w którym doszło do współpracy ze strony spółki Nedri (motywy 1082 i 1087 zaskarżonej decyzji), oraz że dokonała oceny wartości dodanej dostarczonego przez tę spółkę materiału dowodowego (motywy 1082–1085 zaskarżonej decyzji). Uwzględniła ona także zakres i ciągłość współpracy ze strony spółki Nedri już po dniu złożenia dowodów.

122 Zastrzeżenie dotyczące braku uzasadnienia zaskarżonej decyzji należy zatem odrzucić.

123 Ponadto należy przypomnieć, że Komisja w pkt 23 komunikatu w sprawie współpracy stanowi, iż w przypadku drugiego przedsiębiorstwa spełniającego warunki określone w pkt 21 tego komunikatu przyznane zostanie obniżenie grzywiny w granicach pomiędzy 20 a 30%, a mieszcząca się w tych widełkach obniżka zostanie obliczona na podstawie trzech przypomnianych w pkt 120 powyżej kryteriów.

124 Wczesne podjęcie współpracy i wartość dodana dostarczonego materiału dowodowego, podobnie jak ewentualne uwzględnienie zakresu współpracy ze strony przedsiębiorstwa już po dniu złożenia dowodów, stanowią kryteria o charakterze kumulatywnym, których znaczenie w każdej danej sprawie należy wyważyć w zależności od jej kontekstu i okoliczności, i dopiero w efekcie tego może zostać przyznana obniżka mieszcząca się w widełkach 20 do 30% kwoty grzywiny.

125 W zakresie dotyczącym zastosowania przez Komisję tych różnego rodzaju kryteriów, po pierwsze, jeśli chodzi o ocenę tego, w jakim momencie spółka Nedri podała do wiadomości tej instytucji dostępny jej materiał dowodowy, należy podnieść, że spółka ta złożyła wniosek o złagodzenie sankcji po upływie miesiąca od przeprowadzenia kontroli przez Komisję.

- 126 Współpraca ze strony spółki Nedri miała zatem niewątpliwie miejsce na wczesnym etapie postępowania administracyjnego – co zresztą przyznała sama Komisja w zaskarżonej decyzji (motyw 1087) – niemniej jednak nie doszło do niej bezpośrednio po przeprowadzeniu kontroli przez tę instytucję, w odróżnieniu, przykładowo, od współpracy ze strony spółki ITC.
- 127 Komisja, obliczając wyrażoną w procentach wielkość obniżki, jaką może przyznać wnioskodawcy z tytułu jego współpracy, ma zaś prawo uwzględnić tego rodzaju okoliczności faktyczne.
- 128 Po drugie, w odniesieniu do wartości dodanej współpracy ze strony spółki Nedri, w pierwszej kolejności należy stwierdzić, że Komisja uwzględniła okoliczność polegającą na tym, iż dostarczone przez tę spółkę informacje dotyczyły całokształtu uzgodnień obejmujących cały kontynent europejski, a w szczególności klubu zuryskiego, rynku skandynawskiego, w tym również Addteku, a także klubu Europa, oraz przyznała, iż miały one znaczną wartość dodaną. Wynika to bowiem z motywów 1082–1084 zaskarżonej decyzji.
- 129 Następnie, w zakresie dotyczącym podniesionych przez Nedri argumentów dotyczących rynku niemieckiego, Komisja w istocie uznała, iż związany z nimi materiał dowodowy nie przyczynił się znacząco do ustalenia, że doszło do naruszenia, a także do zrozumienia sposobu jego funkcjonowania.
- 130 Należy zaś stwierdzić, że, ustosunkowując się do tej oceny, skarżąca ogranicza się do podniesienia, iż to ona pierwsza dostarczyła Komisji materiału dowodowego w tym zakresie, iż zawarte w tym materiale dowody dotyczyły szeregu spotkań mających za przedmiot przydział klientów oraz iż bez nich instytucja ta byłaby w stanie udowodnić tylko fakt polegający na odbyciu zaledwie kilku spotkań.
- 131 Skarżąca nie wskazuje jednak powodów, dla których nieprawdziwe miałoby być twierdzenie Komisji, zgodnie z którym podział klientów na rynku niemieckim stanowi jedynie jeden z wielu przykładów takiego podziału, opisany w sekcji 9.1.3.6 zaskarżonej decyzji, a dostarczone w tym względzie dowody mają zatem istotnie jedynie względną wartość dodaną.
- 132 Należy uznać, że również tylko względną wartość dodaną ma przedstawiony przez Nedri materiał dowodowy, dzięki któremu możliwe było ustalenie, iż doszło do pewnych spotkań klubu Europa dotyczących jednej z części składowych koordynowanych przez ten klub rynków geograficznych, a mianowicie rynku niemieckiego (spółka ta powołuje się w tym względzie na motyw 220, wraz z przypisem nr 354, oraz motyw 223, wraz z przypisem nr 357, zaskarżonej decyzji). Ponadto, to, że doszło do innego dotyczącego tego rynku spotkania, mogło, jak słusznie podnosi Komisja, zostać ustalone dzięki dowodom przedstawionym przez innego członka kartelu (zob. motyw 221 oraz przypisy nr 354 i 355 do zaskarżonej decyzji).
- 133 Po trzecie, z motywu 1087 zaskarżonej decyzji wynika, że Komisja należycie uwzględniła późniejszą współpracę ze strony spółki Nedri.
- 134 Reasumując: uwzględniając moment, w którym spółka Nedri złożyła wniosek o złagodzenie sankcji, na wartość dodaną podanego do wiadomości Komisji materiału dowodowego, a także na późniejszą współpracę ze strony tej spółki należy uznać, iż Komisja nie dopuściła się błędu, ustalając wielkość obniżki kwoty grzywny, jaką należało przyznać tej spółce, na 25%.
- 135 Zarzut drugi należy zatem oddalić.
- 136 Co za tym idzie, skargę należy oddalić w całości.

W przedmiocie kosztów

¹³⁷ Zgodnie z art. 134 § 1 regulaminu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżąca przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami zgodnie z żądaniem Komisji.

Z powyższych względów

SĄD (szósta izba)

orzeka, co następuje:

- 1) Skarga zostaje oddalona.**
- 2) Nedri Spanstaal BV zostaje obciążona własnymi kosztami oraz kosztami poniesionymi przez Komisję Europejską.**

Frimodt Nielsen

Dehousse

Collins

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 15 lipca 2015 r.

Podpisy

Spis treści

Przedmiot sporu	2
Okoliczności powstania sporu	4
Sektor będący przedmiotem postępowania	4
Produkt	4
Strona ofertowa	4
Strona popytowa	5
Wymiana handlowa w ramach Unii i EOG	5
Nedri i jej spółka dominująca Hit Groep	5
Postępowanie administracyjne	6
Pierwszy wniosek o złagodzenie sankcji oraz przyznane DWK zwolnienie z grzywny	6
Kontrole i żądania udzielenia informacji	6
Kolejne wnioski o złagodzenie sankcji oraz udzielone przez Komisję odpowiedzi	7
Wszczęcie postępowania i pismo w sprawie przedstawienia zarzutów	8
Dostęp do akt sprawy i przesłuchanie	8
Dodatkowe żądania udzielenia informacji	8
Zaskarżona decyzja	9
Klub zuryski i porozumienia regionalne	9
Klub Europa i porozumienia regionalne	10
Przebieg postępowania i żądania stron	12
Co do prawa	13
W przedmiocie zarzutu pierwszego, opartego na naruszeniu przez Komisję przy obliczaniu grzywny nałożonej na Nedri art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003, wytycznych z 2006 r., a także zasad słuszności, proporcjonalności oraz obowiązku uzasadnienia ze względu na zastosowanie pułapu 10% obrotów w odniesieniu do obrotów osiągniętych przez tę spółkę w 2009 r. zamiast zastosowania tego pułapu do jej obrotów z 2002 r.	13
Przypomnienie treści zaskarżonej decyzji	13
Argumenty stron	13
Ocena Sądu	14

– Przypomnienie obowiązujących zasad	14
– W przedmiocie zasadności zarzutu pierwszego	16
W przedmiocie zarzutu drugiego, opartego na naruszeniu przez Komisję pkt 23 komunikatu o współpracy i obowiązku uzasadnienia ze względu na to, że instytucja ta powinna była obniżyć kwotę nałożonej na skarżącą grzywny o 30%, a nie o 25%	17
Przypomnienie treści zaskarżonej decyzji	17
Argumenty stron	17
Ocena Sądu	18
W przedmiocie kosztów	21